

Utrecht, 18-2-2024

Betreft: reactie op wet vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen.

Geachte minister,

Graag reageer ik op de voorgestelde wijziging van de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. De beoogde vereenvoudiging van de beroepenstructuur wordt met dit wetsvoorstel in mijn ogen niet bereikt. Dit wetsvoorstel brengt geen verbetering voor de client of de verwijzer. Wat het wel brengt is ongelijkheid en ontevredenheid in het veld. Bovendien kleven er verschillende nadelige neveneffecten aan de voorgestelde wijziging. Ik zal hieronder in verschillende punten uiteenzetten waarom ik tegen het wetsvoorstel ben.

- 1. Reactie betreffende vereenvoudiging:** ik meen dat met het huidige voorstel dit doel geenszins wordt bereikt. Het betreft hier geen vereenvoudiging van de psychologische beroepen, het betreft een *vermindering* van de psychologische BIG-beroepen. De psychologische en pedagogische zorg kent twee basisberoepen (artikel-3 wet BIG): de GZ-psycholoog en de Orthopedagoog-Generalist die naast elkaar hoogwaardige zorg bieden aan mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en aan mensen die zich in een afhankelijkheids-, of opvoedrelatie bevinden. In het huidige wetsvoorstel wordt de beroepenstructuur van uitsluitend de psychologische zorg geschetst, zonder enige referentie naar, of afstemming met, de pedagogische zorg. Daarmee komt dit wetsvoorstel niet tegemoet aan de beoogde transparantie, samenhang en duurzaamheid van de psychologische en pedagogische zorg, zoals afgesproken in het Bestuurlijk Akkoord. Met het huidige voorstel wordt het tegendeel bereikt. De naamswijziging van het BIG artikel-3 beroep GZ-psycholoog naar Gezondheidszorgpsycholoog-Generalist leidt tot een naam die zeer sterk lijkt op het aanpalende artikel-3 BIG beroep Orthopedagoog-Generalist. Daarmee wordt geen helderheid, maar juist verwarring gecreëerd, tenzij in een gezamenlijk geformuleerde beroepenstructuur duidelijk zou zijn opgenomen waar deze beide generalistische basisberoepen aan elkaar grenzen, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden. De suggestie van de beroepsvereniging van psychologen (NIP) om de context van systeem en relaties toe te voegen aan de deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist, hetgeen van oudsher behoort tot het deskundigheidsgebied van de Orthopedagoog-Generalist, leidt daarmee tot nog grotere verwarring en overlap tussen art. 3 BIG beroepen. Een dergelijke verbreding leidt ertoe dat beide beroepen zich onvoldoende van elkaar onderscheiden, terwijl de onderscheidenheid van een beroep juist een voorwaarde is voor toelating tot de wet BIG.
- 2. Reactie betreffende ongelijkheid:** met dit voorgestelde wetsvoorstel neemt de ongelijkheid toe. Beroepsgroepen als systeemtherapeuten, orthopedagogen, basispsychologen en de Orthopedagoog-Generalist worden in de beroepenstructuur niet genoemd. De structuur suggereert dat nu enkel de 2 nieuwe BIG beroepen psychologische zorg kunnen en mogen bieden. De GZ opleiding is straks niet meer

toegankelijk voor orthopedagogen. Hier lijkt geen inhoudelijke reden achter te liggen. Pedagogen en psychologen, net als de GZ-psycholoog en de Orthopedagoog-Generalist, hebben bij veel instellingen in de GGZ, jeugdhulp en gehandicaptenzorg een gelijkwaardig takenpakket en bijbehorende verantwoordelijkheden. De Orthopedagoog-Generalist wordt op deze wijze bovendien de weg geblokkeerd om zich verder te specialiseren tot een artikel 14 beroep in de wet BIG (KP-PT of KNP). In tijden van wachtlijsten voor zorg en grote tekorten op de arbeidsmarkt is het een onnavolgbare keuze om gekwalificeerde professionals (orthopedagoog-generalisten, die een tweejarige post master studie hebben gevolgd met een curriculum wat voor een groot deel overeenkomt met het curriculum tot gz-psycholoog) uit te sluiten van verdere verbreding en verdieping in het vak. Met de voorgestelde wijzigingen dreigt de bekendheid en waardering voor de OG-er steeds kleiner te worden. Hier is in mijn ogen niemand bij gebaat en zeker cliënten /patiënten niet. Tot slot zal ook het beoogde private overzichtsregister kunnen leiden tot ongelijkheid. Immers, met het huidige voorstel zullen alleen de psychologische BIG geregistreerde professionals hierin te vinden zijn. Een overzichtsregister is een goed idee, maar alleen als hierin ook zorgverleners uit de psychologische en pedagogische zorg zijn opgenomen.

Wat dan wel?

1. Teruggave van de opdracht zoals geformuleerd in het bestuurlijk akkoord aan de beroepsverenigingen voor psychologische en pedagogische zorg met het verzoek samen tot een voorstel te komen dat voldoet aan de gemaakte afspraken en aan een herzien voorstel voor een wetswijziging. Daarbij is het belangrijk dat cliënten en patiënten een grote stem krijgen.
2. Een voorstel voor een wetswijziging voor een beroepenstructuur conform de gemaakte afspraken in het bestuurlijk akkoord, waarin de twee basisberoepen GZ-G en OG opgenomen zijn, met een beschrijving of toelichting van waarin ze elkaar raken, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden.
3. Inrichting van een gezamenlijk overzichtsregister voor de psychologische én pedagogische zorg om transparantie voor cliënten, verwijzers en professionals te vergroten.

Met vriendelijke groet,

Drs. E. Goudriaan